

domu, a opomenuly přihlížeti též k tomu, co přednesl žalobce již v žalobě, že totiž tato polovice domu byla celým majetkem matky žalovaného, z něhož mohl očekávati zaplacení své pohledávky, při čemž poukazoval k odůvodnění tohoto tvrzení i k tomu, že matka žalovaného v řízení exekucním odpřisáhla, že nemá žádného majetku. Toto opomenutí mělo však v zápětí nesprávné řešení sporné otázky, ježto nelze pochybovati o tom, že je-li správným tvrzení žalobcovo, že zcizená polovice domu byla celým majetkem prodavatelčím, jest i pohledávku žalobcovu pokládati za dluh, který po rozumu zákona souvisí se zcizeným jměním, s polovicí domu, neboť tato tvořila za toho předpokladu jediný základ pro osobní úvěr prodavatelčin. Leč otázkou, zda jest tvrzení žalobcovo po té stránce správným, se nižší soudy — jak vytýká také dovolání — nezabývaly, nepostupovaly ani podle § 182 c. ř. s., aby slyšely také žalovaného o tom a neprovedly také důkazy nabídnuté v tom směru žalobcem. Řízení je tudíž v tom směru neúplným. Tím byla odňata i dovolacímu soudu možnost rozřešiti správně otázku, zda sporný dluh souvisí se zcizeným jměním. Důsledkem toho bylo (§ 510 c. ř. s.) zrušiti rozsudky obou nižších soudů a bylo věc, ježto uvedená vada se týkala i rozsudku prvního soudu, vrátiti prvnímu soudu, aby o ní znovu jednal a o ní rozhodl. Tomuto soudu bude ovšem náležeti, pakli se ukáže uvedené tvrzení žalobcovo správným, aby se zabýval dále otázkou, zda jsou splněny i ostatní náležitosti § 187-III dílčí novely.

Čís. 13356.

Tím, že nižší soudy rozhodly věcně o mezitímním určovacím návrhu, uznaly i jeho formální přípustnost, a dovolací soud se již nemůže s touto otázkou zabývatí.

Nález rozhodčí komise, vydaný podle § 3 g) zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n., v mezích její pravomoci, nelze vůbec věcně zvrátiti, ani mezitímním určovacím návrhem podle §§ 236, 259 c. ř. s.

Strana, dotčená rozhodnutím správního úřadu v soukromoprávních nárocích, může se domáhati nápravy ve výroku o těchto nárocích u řádného soudu jen **žalobou** (zákon ze dne 15. října 1925, čís. 217 sb. z. a n.), nikoliv námitkami proti odpůrcově žalobě.

(Rozh. ze dne 9. března 1934, Rv I 703/32.)

Žalobce domáhal se na žalované firmě U. zaplacení mzdy, opíraje se o nález rozhodčí komise závodních výborů, jímž bylo vysloveno, že žalovaná firma U., propustivši žalobce ze zaměstnání, porušila zákon a že se toto propuštění z práce uznává bezúčinným. Za ústního přelíčení učinila žalovaná firma mezitímní určovací návrh, by bylo uznáno právem, že služební poměr žalobce k žalované a jeho nárok na výplatu mzdy proti ní zanikl propuštěním žalobce podle § 82 písm. h) živn. řádu, kteréž jest pravoplatné a k němuž nebylo potřebí ani svolení rozhodčí komise ani oznámení závodnímu výboru. Procesní soud prvního stádu mezitímním rozsudkem vyhověl mezitímnímu určovacímu návrhu žalované, **dovolací soud** napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud změnil napadený rozsudek i mezitímní rozsudek prvního soudu a mezitímní určovací návrh žalované firmy zamítl.

Důvody:

Dovolání, opřené jen o dovolací důvod podle § 503 čís. 4 cřs. jest oprávněné, pokud napadenému rozsudku vytýká, že v něm neměl býti po věcné stránce přezkoumáván výrok rozhodčí komise podle § 3 g) zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 330 sb. z. a n., a že nemělo býti věcně vyhověno mezitímnímu určovacímu návrhu žalované firmy. Žalobce se domáhá v souzeném sporu na žalované zaplacení mzdy, opíraje se o nálezh rozhodčí komise závodních výborů ze dne 5. května 1926, jímž bylo vysloveno, že žalovaná firma, propustivši žalobce ze zaměstnání, porušila zákon a že se toto propuštění z práce uznává bezúčinným. Žalovaná firma učinila za ústního přelíčení podle §§ 259, 236 cřs. mezitímní návrh na určení, že služební poměr žalobce k žalované firmě a jeho nárok na výplatu mzdy zanikl jeho propuštěním, vykonaným žalovanou dne 26. dubna 1926 podle § 82 h) živn. ř., které jest pravoplatné a k němuž nebylo třeba ani svolení rozhodčí komise, ani oznámení závodnímu výboru. Především jest uvést, že o formální přípustnosti tohoto mezitímního určovacího návrhu bylo oběma nižšími soudy souhlasně rozhodnuto, a to kladně, neboť oba nižší soudy již tím, že o něm rozhodly věcně, uznaly zároveň jeho formální přípustnost (srv. rozh. čís. 10.393 sb. n. s.). Nejvyšší soud nemůže tudíž tuto otázku přezkoumávati (§ 528 cřs.) a nemůže proto přihlížeti ani k dovolatelově výtce, že určovací návrh nebyl přípustný proto, že jeho právní význam nepřesahuje rámec základního sporu. Proto dovolacímu soudu nezbyvá, než aby se obíral jen otázkou věcné důvodnosti určovacího návrhu, ježmuž nižší soudy vyhověly. Dovolací soud nepovažuje mezitímní určovací návrh za věcně opodstatněný, a to z těchto úvah: Žalovaná firma se snaží určovacím návrhem zvrátiti v podstatě nálezh rozhodčí komise, o něžž se opírá žaloba; chce jím dosíci toho, by soud rozhodl opačně, než rozhodčí komise. Avšak soudu nenáleží, by přezkoumával nálezh rozhodčí komise závodních výborů po stránce věcné oprávněnosti, nýbrž jen po stránce formální správnosti, zejména zda byl nálezh vydán úřadem k tomu podle zákona příslušným a zda lze z něho dovozovati právo, jehož se ten, kdo se jím dokládá, domáhá proti odpůrci (srv. rozh. 10.069 sb. n. s.). V souzené věci není sporu o tom, že žalobce byl u žalované zaměstnán jako dělník přes 25 let, že v továrně žalované firmy byl zřízen závodní výbor, jehož byl žalobce členem, že žalovaná propustila žalobce dne 26. dubna 1926 ze služby, neoznámivši toto propuštění závodnímu výboru, a že závodní výbor podal proto stížnost k rozhodčí komisi, která vydala nálezh ze dne 5. května 1926, že se žalobcovo propuštění uznává bezúčinným. Pro rozhodnutí o dovolání postačí obírat se nálezem rozhodčí komise jen po té stránce, pokud jest založen na ustanovení § 3 g) zák. čís. 330/1921 sb. z. a n. a lze ponechat stranou, že se mimo to zabývá též ustanovením § 22 odst. (2) téhož zákona, neboť, dojde-li se k právnímu závěru dále vyloženému, že totiž bylo rozhodčí komisí s konečnou platností rozhodnuto, že žalob-

covo propuštění jest bezúčinné již na základě předpisu § 3 g) zák., nezáleží na tom, zdali propuštěním žalobcovým byl porušen i předpis § 22 odst. (2) citovaného zákona. Odvolací soud správně uvedl, že nemůže přihlížeti k rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 19. října 1926 č. j. R I 727/26 (čís. 6379 sb. n. s.), protože v něm byla řešena jen otázka nepřipustnosti pořadu práva a protože nálezem nejvyššího správního soudu ze dne 22. února 1928 čís. 1059 bylo způsobem pro soudy závazným (§ 4 zákona ze dne 15. října 1925 čís. 217 sb. z. a n.) rozhodnuto, že výrok rozhodčí komise, pokud v něm jde o rozhodnutí podle § 3 g) zákona čís. 330/1921 sb. z. a n., jest rozhodnutím správního úřadu o nárocích soukromoprávních, v mezích kompetence tohoto správního úřadu, a že tedy ve sporu C III 389/26, zahájeném o žalobě firmy U., šlo o věc patřící do příslušnosti řádných soudů. I odvolací soud vychází tudíž z právního názoru, vysloveného v nálezu nejvyššího správního soudu, že rozhodčí komise byla v tomto případě podle zákona příslušna rozhodovati o tom, zda propuštění žalobcovo ze služeb žalované jest bezúčinné. Byl-li však tento výrok rozhodčí komise vydán v mezích její zákonné pravomoci, nemohou její řádné soudy po stránce věcné správnosti vůbec přezkoumávat. Již v rozhodnutí čís. 6873 sb. n. s. bylo podrobně vyloženo, že rozhodčí komise, zřízená podle zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 330 sb. z. a n., pokud rozhoduje podle § 3 g) o soukromoprávních nárocích tam uvedených činí tak s konečnou platností a že tímto ustanovením chtěl zákon vyloučiti všeliký právní prostředek soudní. Z toho plyne, že nález rozhodčí komise, vydaný podle § 3 g) zák. čís. 330/1921 sb. z. a n. v mezích její pravomoci, nelze vůbec věcně zvrátiti, a to ani mezitímním určovacím návrhem podle §§ 259, 236 cís., neboť o právním poměru, jehož určení se žalovaná firma tímto návrhem v souzené věci domáhá, bylo již rozhodnuto s konečnou platností výrokem povolané k tomu rozhodčí komise. Nižší soudy byly tudíž tímto výrokem rozhodčí komise vázány a neprávem věcně vyhověly určovacímu návrhu žalované firmy. Dovolací důvod podle § 503 čís. 4 c. ř. s. jest opodstatněn, pročez bylo dovolání žalobcovu vyhověti a napadený rozsudek i mezitímní rozsudek prvního soudu změnit tak, že se mezitímní určovací návrh žalované firmy zamítá jako věcně neodůvodněný. Bude nyní na soudu první stolice, by o žalobě dále jednal a rozhodl. Pro úplnost se dodává, že nelze schváliti názor odvolacího soudu, že strana dotčená rozhodnutím správního úřadu v nárocích soukromoprávních se může domáhati nápravy ve výroku o těchto nárocích u řádného soudu nejen žalobou, nýbrž i námitkami proti žalobě odpůrcově, neboť v § 1 odst. (2) a (3) zákona ze dne 15. října 1925 čís. 217 sb. z. a n. jest výslovně předepsáno, že této nápravy jest se domáhati žalobou, a to v případě uvedeném v odst. 2 zápornou žalobou určovací a v případě uvedeném v odst. 3 žalobou o určení neb o plnění. K podání těchto žalob jsou dále v § 2 stanoveny propadné lhůty, k jejichž zachování jest hleděti z úřadu (viz rozhodnutí čís. 11.897, 12.225 sb. n. s.), takže na tom nezáleží, zdali včasné podání takové žaloby bylo odpůrcem popřeno, čili nic.